

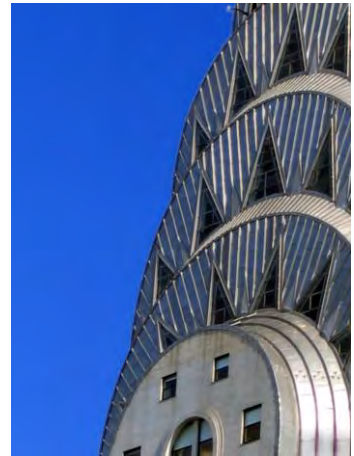

Περιεχόμενα

Ιστορική αναδρομή της Art Deco	1
Γνωρίσματα του Art Deco	1
Πηγές και επιρροές	1
Art Nouveau	1
Μπάουχαους	1
Νεοκλασικισμός	1
Κονστρουκτιβισμός	1
Κυβισμός	1
Μοντερνισμός	1
Φουτουρισμός	1
Αιγυπτιακή τέχνη	1
Παρακμή και αναβίωση	1
Υλικά και σχεδιασμός	1
Σχεδιαστές	1
Σχεδιαστικές Προδιαγραφές	1
Βιβλιογραφία	1

Ιστορική αναδρομή της Art Deco

Η **Αρ Ντεκό** (γαλλικά: **Art Déco**), που σημαίνει «Διακοσμητική Τέχνη», αναφέρεται σε ένα διεθνές καλλιτεχνικό κίνημα, το οποίο άρχισε στο Παρίσι το 1920 και άκμασε διεθνώς καθ' όλη τη δεκαετία του 1930, κατά τη διάρκεια του Β' Παγκόσμιου Πόλεμου. Το στυλ επηρέασε όλους τους τομείς σχεδιασμού, συμπεριλαμβανομένης της αρχιτεκτονικής και του εσωτερικού σχεδιασμού, το βιομηχανικό σχέδιο, τη μόδα και κοσμήματα, καθώς και τις εικαστικές τέχνες, όπως τη ζωγραφική, τις γραφικές τέχνες και τον κινηματογράφο. Ο όρος "Αρ ντεκό" χρησιμοποιήθηκε για πρώτη φορά ευρέως το 1966, μετά από μια έκθεση στο Παρίσι, "Les Années 25" έχοντας ως υπότιτλο Art Deco, για τον εορτασμό της 1925 Διεθνούς Έκθεσης des Arts Decoratifs et Industriels Modernes που ήταν το αποκορύφωμα του μοντέρνου στυλ στο Παρίσι. Η έκθεση Internationale des Arts Decoratifs et Modernes Industriels (Διεθνής Έκθεση της Νέας Βιομηχανικής και Διακοσμητικής τέχνης) στο Παρίσι. Η έκθεση διέθετε έργα γαλλικής τέχνης και συμφέροντα επιχειρήσεων. Οι όροι του μοντέρνου στυλ και του αρ ντεκό προέρχονται από τον τίτλο του εγχειριδίου λειτουργίας του, αν και η τέχνη της δεν χρησιμοποιήθηκε πολύ πριν την διάδοση της ιστορίας της τέχνης της Art Deco το 1968 με το βιβλίο του Bevis Hillier την δεκαετία του '20 και του '30. Κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού του 1969, ο σχεδιαστής Hillier διοργανώνει Έκθεση που ονομάζεται Art Deco στο Ινστιτούτο Τέχνης της Μινεάπολις η οποία επήλθε από τον Ιούλιο έως Σεπτέμβριο του 1971. Ύστερα από αυτό το συμβάν, το ενδιαφέρον για την Art Deco αυξήθηκε συνεταίρων με την δημοσίευση του βιβλίου «Ο κόσμος του Art Deco» το 1971.

Την εποχή που γνώρισε τη μεγαλύτερη ακμή της, η αρ ντεκό εκπροσωπούσε την κομψότητα, την αίγλη, τη λειτουργικότητα και το νεωτερισμό.

Η γραμμική συμμετρία της Art Deco ήταν μια ξεχωριστή αναχώρηση από την ροή των ασύμμετρων οργανικών καμπύλων του στυλ του προκατόχου του Art Nouveau. Αγκαλιάσει επιρροές από πολλά διαφορετικά στυλ των αρχών του 20ού αιώνα, συμπεριλαμβανομένων του νεοκλασικού, του Κονστρουκτιβισμού, του Κυβισμού, του φουτουρισμού και του μοντερνισμού και εμπνεύστηκε από τις αρχαίες μορφές των αιγυπτίων και των Αζτέκων. Αν και πολλά σχεδιαστικά κινήματα έχουν πολιτικές ή φιλοσοφικές αρχές ή προθέσεις, το Art Deco ήταν καθαρά διακοσμητικό.

Η Art Deco παρουσίασε μείωση δημοτικότητας κατά τα τέλη του 1930 και στις αρχές του 1940. Η αναβίωσή του έγινε κατά τη διάρκεια του 1960 με το πρώτο βιβλίο για το θέμα από τον Bevis Hillier το 1968 και αργότερα μια έκθεση που οργανώθηκε από τον ίδιο στη Μινεάπολη το 1971. Συνεχίστηκε με την εκλαΐκευση της γραφιστικής κατά τη διάρκεια του 1980. Art Deco είχε μια βαθιά επίδραση αργότερα σε πολλά καλλιτεχνικά στυλ, όπως Μέμφις και Pop art.

Αρχιτεκτονικά παραδείγματα επιζούν σε πολλές διαφορετικές τοποθεσίες σε όλο τον κόσμο, σε χώρες τόσο διαφορετικές όπως η Κίνα (Σαγκάη), το Ηνωμένο Βασίλειο, η Λετονία, η Ισπανία, η Κούβα, το Μεξικό, η Ινδονησία, οι Φιλιππίνες, η Αργεντινή, η Πολωνία, η Αυστρία, η Γερμανία, η Ρωσία, η Ρουμανία, η Αυστραλία, ο Καναδάς, η Νέα Ζηλανδία, η Ινδία, η Βραζιλία, η Κολομβία και οι Ηνωμένες Πολιτείες. Στη Νέα Υόρκη, το Empire State Building, το Chrysler Building και το Rockefeller Center είναι από τα μεγαλύτερα και πιο γνωστά παραδείγματα του στυλ. Η Ρίγα πρωτεύουσα της Λετονίας έχει τη μεγαλύτερη συλλογή από κτήρια αρ ντεκό στην Ευρώπη.

Ο Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος τελείωσε το 1918 και τότε η ζωή άλλαξε δραστηρικά. Ο ενθουσιασμός και η αισιοδοξία της μεσοπολεμικής Ευρώπης και της Αμερικής έδωσαν ζωή σ' ένα νέο γοητευτικό και κομψό ύφος διακόσμησης για όλους, που δεν ήταν άλλο από την Art Deco, τη διακοσμητική τέχνη. Η εποχή της Art Deco ήταν γεμάτη αντιθέσεις: οι οικονομικές υφέσεις, η κοινωνική σύγκρουση, οι πορείες πείνας, η πολιτική μάχη μεταξύ του κομμουνισμού και του φασισμού από τη μία πλευρά. Από την άλλη πλευρά η ηλεκτρική ενέργεια, τα τηλέφωνα που κατέκλυσαν τον κόσμο. Τα υπερωκεάνια που διέσχισαν τον Ατλαντικό, η πρώτη πτήση πάνω από τη Μάγχη, τα τρένα που όργωναν τις ηπείρους, καθώς η ταχύτητα έγινε το must της νέας εποχής. Ο ρόλος των γυναικών άλλαξε με τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Απόκτησαν το δικαίωμα ψήφου και απέκτησαν μεγαλύτερη δύναμη. Άρχισαν να καπνίζουν και να οδηγούν αυτοκίνητα. Κόντρα σ' αυτό το ταραγμένο και τραυματικό υπόβαθρο η Art Deco σφυρηλάτησε την ταυτότητα της.

Ένα σχετικό στυλ που ονομάζεται Streamline Moderne, ή απλά Streamline, αναπτύχθηκε σύντομα κατόπιν. Η streamline επηρεάστηκε από τα μοντέρνα αεροδυναμικά σχέδια, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αναπτύσσονται από τις προηγμένες τεχνολογίες της αεροπορίας, της βαλλιστικής, και άλλες εφαρμογές που απαιτούν υψηλή ταχύτητα. Τα σχήματα προκύπτουν από αεροδυναμικές αρχές, εφαρμοσμένες με επιστημονικό τρόπο, που θεσπίστηκαν για το Art Deco, εφαρμόζοντας την τεχνική streamline σε άλλα χρηστικά αντικείμενα της καθημερινής ζωής, όπως τα αυτοκίνητα. Ο σχεδιασμός του Chrysler Airflow το 1933 δεν ήταν επιτυχής εμπορικά, αλλά η ομορφιά του σχεδίου, που ήταν λειτουργικό και όχι απλά διακοσμητικό.

Το streamline γρήγορα επηρέασε την αμερικανική και την ευρωπαϊκή σχεδίαση αυτοκινήτων και άλλαξε την όψη των ορθογωνίων "κάρων χωρίς άλογα" σε κομψά σχήματα με σαρωτικές γραμμές, συμμετρία, και V-σχήματα που φάνηκε να προσθέτει στον υπαινισμό της ταχύτητας και της αποτελεσματικότητας τους. Η Nash Motors εισήγαγε το σύγχρονο πλήρως ενιαίο σώμα (monocoque) σχεδιασμένο για την αγορά, σε χαμηλές τιμές, κατά τη διάρκεια 1941 που χαρακτήρισε fastback "Slipstream" μοντέλο με υψηλές κουκούλες με σχήμα πλώρης, και είχε art-deco "γραμμές ταχύτητας". Αυτά τα σχέδια με αεροδυναμική εμφάνιση εφαρμόστηκαν από αυτοκινητοβιομηχανίες και συνέχισαν να είναι δημοφιλή στην αγορά των πωλητών, μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο. Αυτές οι «streamline» μορφές άρχισαν να χρησιμοποιούνται για το σχεδιασμό των εγκόσμιων και στατικών αντικείμενων, όπως ξύστρες, ψυγεία, και αντλίες φυσικού αερίου.

Η Art Deco γιορτάζει την Machine Age με τη ρητή χρήση τεχνητών υλικών (κυρίως από γυαλί, ανοξείδωτο χάλυβα και τα νέα πλαστικά), τη συμμετρία, και την επανάληψη, που τροποποιήθηκε από ορισμένες ασιατικές επιρροές, όπως και τη χρήση του μεταξιού και σχέδια της Μέσης Ανατολής. Εγκρίθηκε έντονα στις Ηνωμένες Πολιτείες κατά τη διάρκεια της Μεγάλης Ύφεσης που οφείλεται στην πρακτικότητα και την απλότητα της, ενώ αποτελεί ακόμα μια υπενθύμιση των καλύτερων εποχών.

Η εξάλειψη των περιττών στοιχείων στα κτήρια, στα έργα τέχνης και στα έπιπλα ήταν η έμφαση αυτής της νέας ανάπτυξης του streamline. Αυτή η απλότητα γίνεται με τη χρήση των συμμετρικών γεωμετρικών σχημάτων.

Γνωρίσματα του Art Deco

Η Art Deco είχε ένα διακοσμητικό στυλ, αντίδραση στην σπατάλη ήταν η αναγκαστική λιτότητα που επέβαλλε ο Παγκόσμιος Πόλεμος(κατάλληλο για τις σύγχρονες καταστάσεις) όπως το Golden Gate Bridge, το εσωτερικό των κινηματογραφικών αιθουσών (χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η Paramount,Θέατρο στο Όκλαντ της Καλιφόρνια) και υπερωκεάνια, όπως η Île de France, Queen Mary, και Normandie. Η Art Deco χρησιμοποιήθηκε εκτενώς στις Ηνωμένες Πολιτείες στους σιδηροδρομικούς σταθμούς κατά τη διάρκεια του 1930, για να εκπροσωπήσει τη νεωτερικότητα και την αποδοτικότητα των συστημάτων των σιδηροδρόμων. Σε όλο τον κόσμο, μεγάλος ήταν ο αριθμός των πάρκων αναψυχής που έχουν κατασκευαστεί με χαρακτηριστικά Μεσοπολέμου art-deco αρχιτεκτονικής. Σωζόμενα παραδείγματα είναι το Playland (στην Νέα Υόρκη) και το Luna Park στο Sydney. Στην Art Deco χρησιμοποιούνταν πολλά διακριτά στυλ, αλλά ένα από τα πιο σημαντικά χαρακτηριστικά της ήταν η εξάρτηση της από ένα φάσμα θεμάτων και μοτίβων. Το στυλ λέγεται ότι εκπροσωπούσε τόσο τις πολιτικές εντάσεις τις πολιτιστικής εποχής, με εκλεκτικισμούς (ένα από τα καθοριστικά χαρακτηριστικά της).Σύμφωνα με τα λόγια του F. Scott Fitzgerald, το χαρακτηριστικό στυλ της Art Deco αναπτύχθηκε από «όλη την νευρική ενέργεια που αποθηκεύτηκε και που δαπανήθηκε στον πόλεμο». Η Art Deco είχε επηρεαστεί εν μέρει από τις μορφές του Κυβισμού, τον ρωσικό Κονστρουκτιβισμό και τον ιταλικό φουτουρισμό, οι οποίες είναι όλες εμφανής μορφές στην διακοσμητική Τέχνη της Deco.

Πηγές και επιρροές

Η δομή του Art Deco βασίζεται σε μαθηματικά γεωμετρικά σχήματα. Θεωρούταν ευρέως μια εκλεκτική μορφή κομψού και καλαίσθητου μοντερνισμού, καθώς επηρεάζεται από διάφορες πηγές. Κατά το διάστημα αυτό η δυνατότητα να ταξιδεύουν και οι αρχαιολογικές ανασκαφές επηρέασαν καλλιτέχνες και σχεδιαστές, ενσωματώνοντας αρκετά στοιχεία από χώρες που δεν ήταν δικά τους. Ανάμεσα τους ήταν οι τέχνες της Αφρικής, καθώς και οι ιστορικές μορφές όπως ο ελληνορωμαϊκός Κλασικισμός, και η τέχνη της Βαβυλώνας, της Ασσυρίας, της Αρχαίας Αιγύπτου και των Αζτέκων στο Μεξικό.

Ένα μεγάλο μέρος αυτού θα μπορούσε να αποδοθεί στο δημοφιλές ενδιαφέρον του κόσμου στην αρχαιολογία κατά τη διάρκεια του 1920 (πχ., ο τάφος του Τουταγχαμόν, Πομπηία, η Τροία, κλπ.). Η Art Deco χρησιμοποίησε επίσης τις τεχνολογίες machine age και streamline όπως επίσης και τις τεχνολογίες της σύγχρονης αεροπορίας, του ηλεκτροφωτισμού, τα ραδιόφωνα, τα πλοία ocean liners και τους ουρανοξύστες ως πηγές έμπνευσης. Η Streamline Moderne, η αλλιώς Art Moderne ήταν ένας τύπος του art deco και ήταν η τελική ανάπτυξη του κινήματος κατά την περίοδο του πολέμου, η οποία είναι μια διεξοδικά εκδηλωμένη τεχνολογία και έχει βαθμολογηθεί ακόμα από μερικούς σχολιαστές ως ξεχωριστή αρχιτεκτονική.

Οι σχεδιαστικές επιρροές του Art-deco εκφράστηκαν στις κρυσταλλικές και τις πολύπλευρες μορφές διακοσμητικού Κυβισμού και φουτουρισμού. Άλλα δημοφιλή θέματα της Art Deco ήταν τραπεζοειδή, ελικοειδή, γεωμετρικά και υπερδεμένα σχήματα, που είναι ορατά σε πολλά πρώιμα έργα. Δύο μεγάλα παραδείγματα αυτών των θεμάτων και στυλ είναι στο Ντιτρόιτ, Μίσιγκαν: το Fisher Building και το Guardian Building.

Art Nouveau

- Επίπεδη προοπτική και έντονα χρώματα
- Εμπνευσμένη από την Ιαπωνία τέχνη και design
- Τα διακοσμητικά «whiplash» μοτίβα, που σχηματίζονται από δυναμικές, κυματιστές, ρέουσες γραμμές σε ένα συγκεκριμένο ρυθμό, που βρέθηκαν σε όλη την αρχιτεκτονική, τη ζωγραφική, τη γλυπτική, καθώς και άλλες μορφές σχεδιασμού ArtNouveau.
- Επιβλητικές καμπύλες
- Θέματα με πουλιά, λουλούδια και πολυμορφικές femme fatale

- Ομορφιά και αισθητική είναι μέρος της καθημερινής ζωής

Μπάουχαους

Το Μπάουχαους, η σχολή μοντερνιστικής τέχνης και σχεδίου με τη μεγαλύτερη επιρροή στον 20ο αιώνα ιδρύθηκε από τον αρχιτέκτονα Βάλτερ Γκρόπιους στη Βαϊμάρη της Γερμανίας (1919-25). Βασικά χαρακτηριστικά του Μπάουχαους ήταν η λειτουργικότητα, με ιδιαίτερη έμφαση στις γεωμετρικές φόρμες απορρίπτοντας κάθε περιττό διακοσμητικό στοιχείο και έχοντας μια θεμελιακή σχέση με το αναγκαίο. "Ωραίο είναι το χρήσιμο". Επέδρασε καταλυτικά στους τομείς της αρχιτεκτονικής και του βιομηχανικού σχεδιασμού (design). Παράλληλα στόχος της σχολής Μπάουχαους ήταν η αναβάθμιση των προϊόντων μαζικής παραγωγής, όπως έπιπλα, φωτιστικά, αλλά και ολόκληρης της έννοιας "κατοικία". Ο Λούντβιχ Μις Φαν Τερ Ρόε, τελευταίος διευθυντής του Μπάουχαους, διέλυσε τη σχολή στο Βερολίνο το 1933, μετά από τις αφόρητες πιέσεις των Εθνικοσοσιαλιστών (Ναζί) οι οποίοι είχαν καταλάβει την εξουσία μόλις λίγους μήνες πριν. Ήθελαν μια αρχιτεκτονική προσαρμοσμένη στον σύγχρονο κόσμο των μηχανών, των ραδιοφώνων και των γρήγορων αυτοκινήτων, μια αρχιτεκτονική, της οποίας η μορφή θα αντανάκλα φανερά τη λειτουργία. Στόχοι που παρουσιάζονται και στο κίνημα της Art Deco.

Κοινά χαρακτηριστικά:

- Συμμετρία
- Κυβικά σχήματα
- Στοιχεία του μοντερνισμού
- Λειτουργικότητα
- Υψηλή αισθητική
- Απλότητα
- Γεωμετρική αφαίρεση
- Μεγάλη φόρμα και σχήμα
- Υλικά

Νεοκλασικισμός

- Τάξη και απλότητα.
- Μινιμαλισμός
- Ο νεοκλασικισμός χαρακτήρισε ένα καθαρό και γραμμικό στυλ.
- Δεν είχε σκοπό να τονώσει τις συγκινήσεις, αλλά να φωτίσει το μυαλό.

Κονστρουκτιβισμός

- Βιομηχανικό, με γωνιακό στυλ δουλειάς και γεωμετρικές αφαιρέσεις
- Νεωτερικότητα με έμφαση στα γεωμετρικά σχήματα και τον πειραματισμό.
- Ένα από τα χαρακτηριστικά έργα τέχνης του κονστρουκτιβισμού είναι ότι είναι περιοριστική ως προς τη φύση, απλοποιώντας τα πάντα στο πιο θεμελιώδες επίπεδο.

Κυβισμός

Δείχνει τη χρήση των γεωμετρικών σχημάτων και τη χρήση των άκρων. Τα έργα ζωγραφικής δεν στηρίζονται στις βασικές θεωρίες για την τέχνη που κάνουν τη χρήση της προοπτικής με ακριβείς γωνίες και σχήματα.

Μοντερνισμός

- Ρήξη με το παρελθόν, με τον ρεαλισμό, τον νατουραλισμό, την παραδοσιακή τέχνη και το παραδοσιακό πνεύμα
- Ανάπτυξη μιας νέας ορθολογικότητας στο χώρο της ζωγραφικής, της ποίησης, της λογοτεχνίας, της αρχιτεκτονικής, της πολιτικής και της θρησκευτικής πίστης.
- Σύγχρονη σκέψη, στον χαρακτήρα, ή στην πρακτική.
- Η γεωμετρική αφαίρεση και η αναζήτηση καθαρών σχημάτων και μορφών.
- Ήταν εξέγερση ενάντια στις συντηρητικές τιμές του ρεαλισμού.

- Απόρριψη της παράδοσης και ανακεφαλαίωσή της, την ενσωμάτωση, την αναθεώρηση και την παρωδία σε νέες μορφές.

Φουτουρισμός

- Αντιτάχθηκε στο Ρομαντισμό, τις παλιές τεχνοτροπίες, την παράδοση, την ηθική, την αρχαιολογία, τα μουσεία, τις βιβλιοθήκες κλπ. και ύμνησε την ταχύτητα και τις βιομηχανικές πόλεις
- Επιζητούσε να υμνηθεί η δύναμη, η ταχύτητα, ο πόλεμος, οι μηχανές και τα πολυβόλα. Πρότειναν ακόμα τη χρήση ενός εναλλακτικού συντακτικού της γλώσσας στην τέχνη.
- Επηρέασε σημαντικά πολλά από τα σύγχρονα καλλιτεχνικά ρεύματα.
- Στη μουσική διαγράφουν τους πατροπαράδοτους κανόνες αρμονίας

Αιγυπτιακή τέχνη

Το 1922, με την ανακάλυψη του τάφου του Αιγύπτιου βασιλιά Τουταγχαμόν, εμφανίστηκε έντονη σχεδιαστική δραστηριότητα με σημαντικές επιρροές από την αρχαία Αιγυπτιακή τέχνη. Η Art Deco έχει επηρεαστεί και αυτή εμφανέστατα. Χαρακτηριστικά καλλιτεχνικού ενδιαφέροντος που εμφανίζονται και στις 2 περιόδους είναι τα εξής:

- καθαρά γεωμετρικά σχήματα
- το σχέδιο της πυραμίδας που εμφανίζετε σε έπιπλα και κτήρια της Art Deco
- χρήση παρόμοιων διακοσμητικών σχεδίων-μοτίβων (άνθρωποι και κάποιες φορές με χαρακτηριστικά ζώων, πουλιά και πιο συγκεκριμένα αετός και γεράκι, ηλιακές ακτίνες)
- παρόμοιοι συνδυασμοί χρωμάτων (έντονα κόκκινα, μπλε, πράσινα, χρυσό και αποχρώσεις των καφέ, κίτρινο και πορτοκαλί)

Εκτός από τον αιγυπτιακό πολιτισμό, υπήρξαν και άλλοι πολιτισμοί και καλλιτεχνικά κινήματα που δάνεισαν στοιχεία τους στην Art Deco. Πολύ χαρακτηριστική είναι η δομή των ziggurat της Μεσοποταμίας και κυρίως των Αζτέκων, που είναι κτίσματα παρόμοια των πυραμίδων με την διαφορά πως σε αυτά το κάθε επίπεδο έχει μεγάλη διαφορά σε έκταση από αυτό που βρίσκετε από κάτω του. Ακόμη πιθανό είναι να συναντήσουμε αρχαιοελληνικούς κίονες και εκσυγχρονισμένες παραστάσεις από την ελληνική μυθολογία.

Παρακμή και αναβίωση

Η Art Deco έχασε σιγά-σιγά την αιγίδα της Δύσης μετά την έναρξη της μαζικής παραγωγής, όταν άρχισε να γλευάζεται ως φανταχτερή και παρουσίασε μια ψευδή εικόνα της πολυτέλειας. Τελικά, το στυλ έληξε με την αυστηρότητα του Β Παγκοσμίου Πολέμου. Πριν από την καταστροφή κατά τη διάρκεια του Β Παγκοσμίου Πολέμου, η Μανίλα πρωτεύουσα των Φιλιππίνων κατείχε πολλά κτίρια art-deco, μια κληρονομιά του αποικιακού αμερικανικού παρελθόντος.

Η αναζωπύρωση του ενδιαφέροντος για Art Deco άρχισε κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του 1960, και στη συνέχεια εκ νέου κατά

τη δεκαετία του 1980 με το αυξανόμενο ενδιαφέρον για την γραφιστική. Η σύνδεσή της με το "φιλμ νουάρ" και την αίγλη του 1930 οδήγησε στη χρήση του για διαφημίσεις για κοσμήματα, μόδα και προϊόντα μπάνιου.

Υλικά και σχεδιασμός

Η Art Deco χαρακτηρίζεται από την χρήση υλικών όπως το αλουμίνιο, τον ανοξείδωτο χάλυβα, τη λάκα, το βακελίτη, το χρώμιο και ένθετο ξύλο. Εξωτικά υλικά όπως το δέρμα καρχαρία (σαγρές) και το δέρμα ζέβρας ήταν επίσης εμφανή. Η χρήση των ενισχυμένων μορφών και γεωμετρικών καμπύλων (σε αντίθεση με τις ελικοειδείς, φυσικές καμπύλες της Art Nouveau), μοτίβα Chevron, zigurat-σχήματα, σιντριβάνια, καθώς και το μοτίβο της ηλιοφάνειας είναι χαρακτηριστικά της Art Deco. Μερικά από αυτά τα μοτίβα ήταν πανταχού παρών - για παράδειγμα, τα μοτίβα ηλιοφάνειας χρησιμοποιήθηκαν σε πολλά ποικίλα περιβάλλοντα, όπως τα γυναικεία παπούτσια, τις σχάρες των ψυγείων, τα ραδιόφωνα και τις προσόψεις ρολογιών, το αμφιθέατρο του Radio City Music Hall, καθώς και την κορυφή του οβελίσκου του Chrysler Building.

Σχεδιαστές

Ο **Rene Lalique** γεννήθηκε στο Αγ, ένα χωριό στη Γαλλία, το 1860 και ξεκίνησε ως μαθητής του παρισινού κοσμηματοποιού Louis Aucoc στα 17 του. Φοίτησε σε κολέγιο καλών τεχνών στο Λονδίνο και το 1885 ανέλαβε το εργαστήριο του Jules Destape. Ο ίδιος το 1893 άρχισε να πειραματίζεται με το γυαλί και απέκτησε υποστηρικτές με μεγάλο κύρος. Συνεχίζοντας να σχεδιάζει κοσμήματα σύμφωνα με την art deco αλλά και δοχεία αρωμάτων, το 1913 ανοίγει το δικό του εργοστάσιο γυαλιού το οποίο και κλίνει το 1937 λόγω πολέμου ενώ οκτώ χρόνια αργότερα πεθαίνει.

Ο φημισμένος σχεδιαστής μόδας αλλά και σκηνογράφος **Erté**, γεννήθηκε το 1892 από εύπορη οικογένεια στην πόλη St. Petersburg της Ρωσίας. Θεωρείται ως ο πιο επιδεικτικός σχεδιαστής/καλλιτέχνης του 20ου αιώνα. Από μικρός έδειξε πως δεν τον ενδιέφερε μια στρατιωτική καριέρα, παρόμοια με αυτήν του πατέρα του. Εμφάνισε από πολύ νωρίς το ταλέντο του, σχεδιάζοντας από τα 5 του ακόμη την πρώτη του στολή. Στα 18 του μετακόμισε στο Παρίσι όπου και εργάστηκε δίπλα στον Paul Poiret. Εκεί διδάχθηκε την τέχνη της ραπτικής και το πως τα ρούχα μπορούν να αλλάξουν την όψη του γυναικείου σώματος. Από πολύ νωρίς ακόμη και για 22 ολόκληρα χρόνια εργάστηκε για το περιοδικό Harper's Bazaar όπου και “έντυσε” με τις δημιουργίες του πάνω από 200 εξώφυλλα. Παράλληλα εργάστηκε για τον σχεδιασμό της σκηνής του Folies-Bergère στο Παρίσι αλλά και στο New York City George White's Scandals Club. Επιπλέον εργάστηκε κ στο Hollywood, καθώς μεταξύ 20's και 30's εργάστηκε για την MGM Studios αλλά και για θεατρικές παραστάσεις και όπερες. Το ακραίο του στιλ σχεδιασμού έχασε δημοτικότητα με την αρχή του 2ου Παγκόσμιου Πολέμου και ακόμη και μετά το τέλος του, οι άνθρωποι αναζητούσαν πρακτικότητα και όχι εξζητημένο design. Ο Erté επαναπροσδιόρισε τη δουλειά του με μια έκθεση από περιορισμένου αριθμού λιθογραφίες και γλυπτά στο Παρίσι.

Γεννημένος το 1885, ο **Paulanship** είναι ένας από τους καλύτερους γλύπτες της αρχής του 20ου αιώνα στην Αμερική. Διέπρεψε στην αποχή του λόγω της ικανότητας του να συνδυάζει τις ανθρώπινες μορφές με μοντέρνα υλικά. Είχε μεγάλη ποικιλία στα θέματα του αλλά αυτά που ξεχώριζαν ήταν αυτά που εμπειρείχαν ανθρώπινες μορφές. Η γενέτηρά του ήταν η St Paul Minnesota, όπου και σπούδασε γλυπτική και ζωγραφική. Το 1905 μετακόμισε στην Νέα Υόρκη όπου και έγινε μαθητευόμενος των George Bridgman και Jo Davidson – ειδικοί στην στην ανθρώπινη ανατομία και τη γλυπτική

πορτρέτων. Το πρώτο του έκθεμα ήταν το “Άλογο στην Καταιγίδα” όπου παρουσίασε ένα ιμπρεσιονιστικό στιλ. Το 1909 κέρδισε το American Prix de Rome και επέστρεψε στις Ηνωμένες Πολιτείες το 1912. Η επιτυχία του αναπτύχθηκε σταδιακά με κυρίαρχη περίοδο αυτή της δεκαετίας μεταξύ 20's-30's, κατά την οποία οι παραγγελίες που λάμβανε ήταν τόσες πολλές που αναγκάστηκε να προσλάβει βοηθούς.

Γεννημένος το 1883 στο Brooklyn της Νέας Υόρκης, ο **William Van Alen** παρακολούθησε το Pratt Institute. Εργάστηκε για πολλές φίρμες στη Νέα Υόρκη μέχρι που το 1908 κέρδισε το Lloyd Warren Fellowship που το επέτρεπε να σπουδάσει στο Παρίσι. Το 1911 επιστρέφει στη γενέτηρά

του, πραγματοποιεί συμφωνία συνεργασίας με τον Craig Severance και γίνεται γνωστός για τις εμπορικές δομές του που εμφάνιζαν στοιχεία από πολλές αποχές. Σχεδίασε το Chrysler Building που χαρακτηρίζεται ως ο σπουδαιότερος Art Deco ουρανοξύστης αλλά και μνημείο του καπιταλισμού στην Αμερική. Το έργο του αναγνωρίστηκε μετά το θάνατό του (1954).

Ο **Jean Dunand** γεννημένος το 1877, ξεκίνησε την καριέρα του ως γλύπτης και δημιουργός διακοσμητικών αντικειμένων, αργότερα όμως έδειξε μεγάλο ενδιαφέρον για τη λάκα. Τα διακοσμητικά λακαρισμένα πάνελ του, ο εσωτερικός σχεδιασμός και τα έπιπλά του, είναι αυτά που τον έχουν κάνει δημοφιλή. Δραστηριοποιήθηκε στη Γαλλία την περίοδο του μεσοπολέμου αλλά από το 1921 ακόμη παρουσίαζε έπιπλα από λάκα και μάλιστα μεγάλου μεγέθους.

Ο **Louis Icart** γεννήθηκε το 1890 στην Toulouse και πέθανε στο Παρίσι το 1950. Έγινε κυρίως γνωστός ως καλλιτέχνης στη Νέα

Υόρκη την περίοδο του 1920. Το πιο χαρακτηριστικό στοιχείο του ήταν οι glamorous γυναίκες και εμφανιζόταν με το ψευδώνυμο Helli.

Ο **A.M. Cassandre** είναι γνωστός για τον σχεδιασμό Art Deco αφισών που απεικόνιζαν ταξίδια και πρωτοποριακές τεχνολογίες. Επίσης μελέτησε την απόδοση της κίνησης στις αφίσες που απεικόνιζαν μέσα μεταφοράς. Γεννημένος στην Ουκρανία το 1901 από γάλους γονείς, κατέληξε στο Παρίσι το 1915. Το 1923 τελείωσε το έργο του "Au Bucheron" που το απέδωσε άμεση φήμη και το 1925 κέρδισε το πρώτο βραβείο στο Exposition Internationale des Arts Decoratifs. Εργάστηκε για αρκετές φίρμες πριν εμφανιστεί ως ζωγράφος θεάτρου το 1933 και το 1934 ξεκίνησε να διδάσκει σε μια σχολή γραφικών τεχνών. Μετά τον 2ο Παγκόσμιο Πόλεμο συνέχισε τις δημιουργίες του, πήρε δύο διαζύγια και τέλος το 1968 αυτοκτόνησε.

Raymond Hood γεννήθηκε το 1881 και σπούδασε στο ινστιτούτο τεχνολογίας στη Μασαχουσέτη και στο Ecole des Beaux Arts στο Παρίσι. Δεν έχουμε πολλές πληροφορίες για την αρχή της αρχιτεκτονικής του καριέρας αλλά και η επιτυχία του έγινε

προφανής το 1922, όταν μαζί με τον John Mead Howells,

κέρδισαν τον διαγωνισμό για το σχεδιασμό του Tribune Tower στο Σικάγο. Παρόλο που ήταν πιο πολύ νεογοθτικό παρά Art Deco, συνέχισε για 12 χρόνια την εξάσκηση του ενώ παράλληλα δούλεψε πάνω σε κάποιες από τις πιο σχετικές για την εποχή αμερικανικές δομές. Πολύ διάσημα έργα του είναι: The Rockefeller building (1931), The American Radiator Building in New York (1925), The McGraw Hill Building και το Chicago Electricity Building (1933).

LE HAVRE - SOUTHAMPTON - NEW-YORK
SERVICE RÉGULIER
PAR PAQUEBOTS DE LUXE
ET À CLASSE UNIQUE

Ο **Paul Jennewein**, κλασικός και Art Deco γλύπτης, γεννήθηκε στη Στουτγάρδη της Γερμανίας. Το 1890 εργάστηκε υπό την εποπτεία καλλιτεχνών στο μουσείο της Στουτγάρδης από όπου και πήρε τις

γνώσεις του. Από το 1924 μέχρι και το θάνατό του έζησε στο Larchmont της Νέας Υόρκης. Έχει αφήσει πολλά έργα που κοσμούν ακόμη και σήμερα κτήρια της Νέας Υόρκης και όχι μόνο.

Zak-Emile Ruhlmann (1879- 1933) ανήλθε ως ένας από τους μεγαλύτερους βιομηχανικούς σχεδιαστές της Art Deco στον κόσμο και έγινε γνωστός για τα ασυνήθιστα έπιπλά του. Δημιούργησε έπιπλα χρησιμοποιώντας εξωτικά ξύλα, όπως το amboyna, violetwood, και ebony του Macassar, εξασφαλίζοντας όποια κομμάτια ήταν κομψά και άνετα.

Η **Tamara de Lepicka** είναι πιθανότατα η διασημότερη Art Deco ζωγράφος. Γεννήθηκε στην Πολωνία, μετακόμισε στη Ρωσία μέχρι τη σύλληψη του συζύγου της κατά τη Ρωσική επανάσταση. Βοήθησε στην αποφυλάκισή του και μαζί μετακόμισαν στο Παρίσι. Εκεί έμαθε να ζωγραφίζει στην Academie de la Grand Chaumiere. Με τη βοήθεια του απλού της στυλ, ήταν ιδιαίτερα παραγωγική και επιδίωκε τα πορτρέτα.

Χαρακτηριστικά παραδείγματα κτηρίων

Empire State Building

Το Κτήριο Εμπάιαρ Στέιτ ή Εμπάιαρ Στέιτ Μπίλντινγκ (The Empire State Building, Το Κτήριο της Αυτοκρατορικής Πολιτείας, δηλαδή της Νέας Υόρκης) είναι ένας από τους υψηλότερους και ιστορικότερους ουρανοξύστες στον κόσμο. Βρίσκεται στην πόλη της Νέας Υόρκης και έχει 102 ορόφους. Ο αρχιτεκτονικός ρυθμός του είναι Art Ντεκό. Έχει βασική γεωμετρία και αεροδυναμικό σχεδιασμό.

Η χαρακτηριστική μύτη-κορυφή του κτηρίου σε ρυθμό art ντεκό σχεδιάστηκε αρχικά ως ιστός για την πρόσδεση πηδαλιοχούμενων αεροστάτων («Ζέπελιν»). Ιδέα που δεν υπήρξε αποτελεσματική αλλά επικίνδυνη.

Το όλο κτίριο αποπνέει δυναμισμό δημιουργώντας μια ατμόσφαιρα συνεχής κίνησης (πολλοί εργαζόμενοι, κτλ.).

Chrysler Building

Χτίστηκε το 1930 προκειμένου να φιλοξενήσει τα κεντρικά γραφεία της αυτοκινητοβιομηχανίας Κράισλερ. Τα γλυπτά που βρίσκονται στο εξωτερικό του είναι από χρώμιο και πολλές φορές μοιάζουν με απειλητικό αετό. Για λίγο υπήρξε το ψηλότερο κτίριο της πόλης, αλλά σύντομα ο τίτλος του αφαιρέθηκε εξαιτίας του νεόδμητου Εμπάιρ Στέιτ Μπίλντινγκ. Πλέον δε μπορεί κανείς να επισκεφθεί το παρατηρητήριό του, αλλά μπορεί να θαυμάσει το αρτ-ντεκό διακοσμημένο ισόγειό του. Οι ανελκυστήρες του κτιρίου είναι πραγματικά έργα τέχνης και οι πόρτες τους καλυμμένες με σπάνια είδη ξύλου. Το κτίριο αποπνέει πολυτέλεια, δυναμισμό και κομψότητα.

Ηνωμένες Πολιτείες

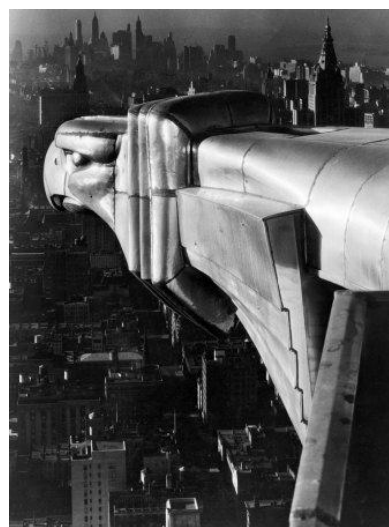
Στις ΗΠΑ υπάρχουν μερικά καλά παραδείγματα αρχιτεκτονικής art-deco. Νέα Υόρκη, Σικάγο και Ντιτρόιτ έχουν πάρα πολλά κτίρια αρτ ντεκό: Ο διάσημοι ουρανοξύστες είναι από τα πιο γνωστά, αλλά και αξιόλογα κτίρια της deco τέχνης και μπορούν να βρεθούν σε διάφορες γειτονιές. Πολλά παραδείγματα της αρχιτεκτονικής art-deco στο Ντιτρόιτ αποτελούν τα κτίρια Fisher και Guardian και τα δύο αποτελούν σήμερα Εθνικά ιστορικά ορόσημα. Το Λος

Άντζελες, Καλιφόρνια, έχει επίσης μεγάλη αρχιτεκτονική art-deco, ιδίως κατά μήκος του Wilshire Boulevard. Ξεχωριστά παραδείγματα περιλαμβάνουν το Bullocks Wilshire και Pellissier κτίριο και Wiltern Θέατρο, που χτίστηκαν το 1929-1931 αντίστοιχα.

Στο Miami Beach της Φλόριντα, υπάρχει μεγάλη συλλογή κτηρίων art-deco, με περίπου τριάντα ξενοδοχεία και συγκροτήματα διαμερισμάτων που χρονολογούνται από το 1920 στο 1940. Σχεδόν όλα τα κτίρια έχουν αποκατασταθεί και είναι βαμμένα σε παστέλ χρώματα όπως ήταν τα αρχικά τους.

Στο Fair Park, που βρίσκεται στο Ντάλας του Τέξας, υπάρχει μια μεγάλη συλλογή από Art Deco δομές. Ένα μεγάλο μέρος της κληρονομιάς της Art Deco βρίσκεται στην Tulsa, Οκλαχόμα, όπως το Δημαρχείο του Χιούστον, το JPMorgan

Chase κτίριο, το Ιεζεκιήλ W. Cullen κτίριο, ενώ το 1940 το Air Terminal Μουσείο. Στην Beaumont, το Jefferson County Δικαστικό Μέγαρο, Kyle Building και το First National Bank Building είναι μερικά από τα λίγα κτίρια αρτ ντεκό ακόμα στην πόλη.

Hoover Dam είναι ένα κάπως ασυνήθιστο παράδειγμα του σχεδιασμού Art Deco. Πολλοί θεώρησαν ότι επρόκειτο για γοτθική αναγέννηση, συμπεριλαμβανομένης της εγκατάστασης του gargoyles με νερό που έβγαινε από τα στόματά τους.

Το Kansas City είναι η έδρα του Kansas City Power και Φως Building, το οποία ολοκληρώθηκε κατά τη διάρκεια του 1931. Το κτίριο αυτό είναι ένα καλό παράδειγμα της Μεγάλης Ύφεσης και οι επιπτώσεις της στην κατασκευή της Art Deco. Άλλα παραδείγματα κτιρίων αρτ ντεκό στο Kansas City είναι το Δημοτικό Αμφιθέατρο (Κάνσας Σίτι), το Jackson County Δικαστικό Μέγαρο (Kansas City, Missouri), Kansas City City Hall.

Στο Cincinnati, Ohio στεγάζεται ο σιδηροδρομικός σταθμός του Σινσινάτι, έχει ένα αρτ ντεκό στυλ που άρχισε να λειτουργεί κατά τη διάρκεια του 1933.

Art Deco στο Σικάγο Αρχιτεκτονική

Το Σικάγο είναι μια από τις πιο αρτ ντεκό-πόλεις στον κόσμο. Υπάρχουν πολλά παραδείγματα αρχιτεκτονικής Deco τέχνης σε όλο το Σικάγο και την περιοχή Chicagoland. Μερικά από τα πιο αξιόλογα κτίρια είναι:

- Το Chicago Board of Trade - 1930 από Holabird και Root
- LaSalle Εθνική Τράπεζα Κτίριο - 1934: Graham, Αντερσον, Probst & White
- Adler Πλανητάριο - 1929-1931 από Rapp & Rapp (Gebhard 103)
- Η Robie House - 1906-1909 από τον Frank Lloyd Wright

Η Ευρώπη και τα Βρετανικά Νησιά

Du Cane Δικαστήριο του 1937,

Στο Λονδίνο, το πρώην στάδιο της Arsenal έχει την περίφημη East Stand πρόσοψη. Ο William Bennie, ο διοργανωτής του έργου, χρησιμοποίησε το περίφημο Art Deco στυλ στο τελικό σχέδιο, το οποίο θεωρήθηκε ένα από τα πιο πολυτελή και εντυπωσιακά γήπεδα του παγκόσμιου ποδοσφαίρου. Επίσης το μετρό του Λονδίνου είναι επίσης γνωστό για την Art Deco αρχιτεκτονική του. Το Du Cane Δικαστήριο(1937) Art Deco ορόσημο στο Balham, νοτιοδυτικά του Λονδίνου με την Balham, είναι ένα καλό παράδειγμα του στυλ art deco. Έχει ένα μεγάλο χώρο υποδοχής και περιβάλλεται από ιαπωνικού στυλ κήπους. Στην Valencia, Ισπανία χτίστηκε σε στυλ αρτ ντεκό, κατά την περίοδο της οικονομικής γενναιοδωρίας μεταξύ των πολέμων κατά την οποία η Ισπανία παρέμεινε ουδέτερη. Ιδιαίτερα αξιοσημείωτο είναι το περίφημο σπίτι μπάνιο Las Arenas, το κτίριο που φιλοξενεί η Πρυτανεία του Πανεπιστημίου της Βαλένθια και οι κινηματογραφικές αίθουσες Ριάλτο , Capitol , καθώς και Metropol. Ως αποτέλεσμα της περιόδου του μεσοπολέμου ,υπήρξε ταχεία ανάπτυξης. Οι πόλεις της Ρουμανίας έχουν πολλά Art ντεκό κτίρια, συμπεριλαμβανομένων των κυβερνητικών κτιρίων, ξενοδοχείων και ιδιωτικών κατοικιών. Ο καλύτερος εκπρόσωπος στον τομέα αυτό είναι η πρωτεύουσά της,το Βουκουρέστι, η οποία, παρά την εκτεταμένη καταστροφή της αρχιτεκτονικής της, κατά τη διάρκεια της κομμουνισμού, εξακολουθεί να έχει πολλά Art Deco παραδείγματα, τόσο σε κεντρικές λεωφόρους της όσο και σε λιγότερο γνωστά σημεία της πόλης. Ένα από τα μεγαλύτερα κτήρια αρτ ντεκό στη Δυτική Ευρώπη είναι η Βασιλική της Ιερής Καρδιάς στο Koekelberg, στις Βρυξέλλες. Κατά τη διάρκεια του 1925, ο αρχιτέκτονας Albert van Huffel κέρδισε το Μεγάλο Βραβείο για την Αρχιτεκτονική του με το ομοίωμα που έφτιαξε της βασιλικής στην Έκθεση Internationale des Arts Decoratifs et Industriels στο Παρίσι.

Λατινική Αμερική

Κάποια από τα ομορφότερα παραδείγματα της Art Deco τέχνης και αρχιτεκτονικής που επιζούν ακόμη και σήμερα, βρίσκονται στη Κούβα και κυρίως στην Αβάνα. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι το Bacardi Building. Το στυλ της Art Deco εκφράζεται σε κατοικίες, κτήρια επιχειρήσεων, ξενοδοχεία αλλά και σε κομμάτια διακοσμητικής τέχνης, έπιπλα, κτλ.

Βραζιλία

Μια ακόμη χώρα με πολλές επιρροές από την Art Deco αρχιτεκτονική είναι η Βραζιλία και κυρίως το Porto Alegre, Goiânia και πόλεις όπως η Bahia, το Rio Grande do Sul και το Rio de Janeiro και κυρίως στην Copacabana. Επίσης στην βορειοανατολική Βραζιλία υπάρχει ένας αξιοσημείωτος αριθμός κτηρίων σύμφωνων με την Art Deco τα οποία συγκαταλέγονται στην “Sertanejo Art Deco”λόγω των ιδιαίτερων αρχιτεκτονικών τους χαρακτηριστικών. Η έντονη εξάπλωση του κινήματος στη Βραζιλία οφείλεται στην έντονη ανάπτυξη και οικονομική αλλαγή του τόπου εκείνη την περίοδο.

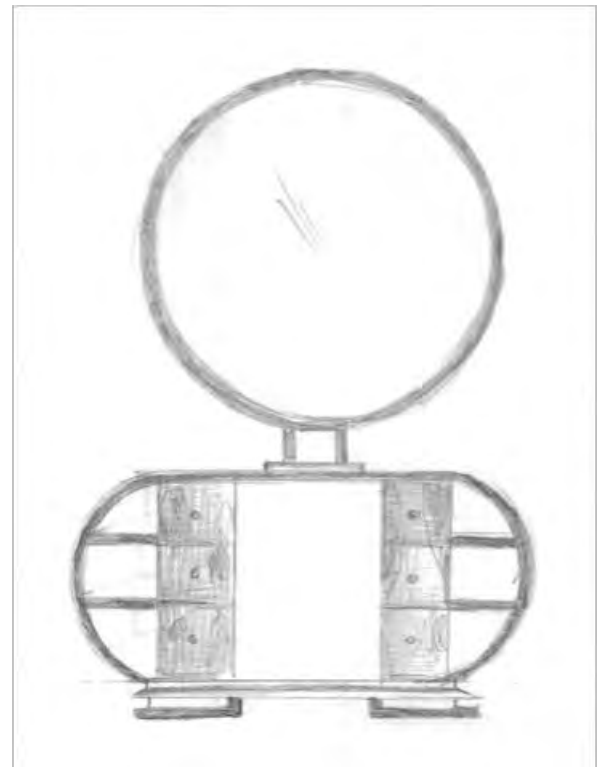
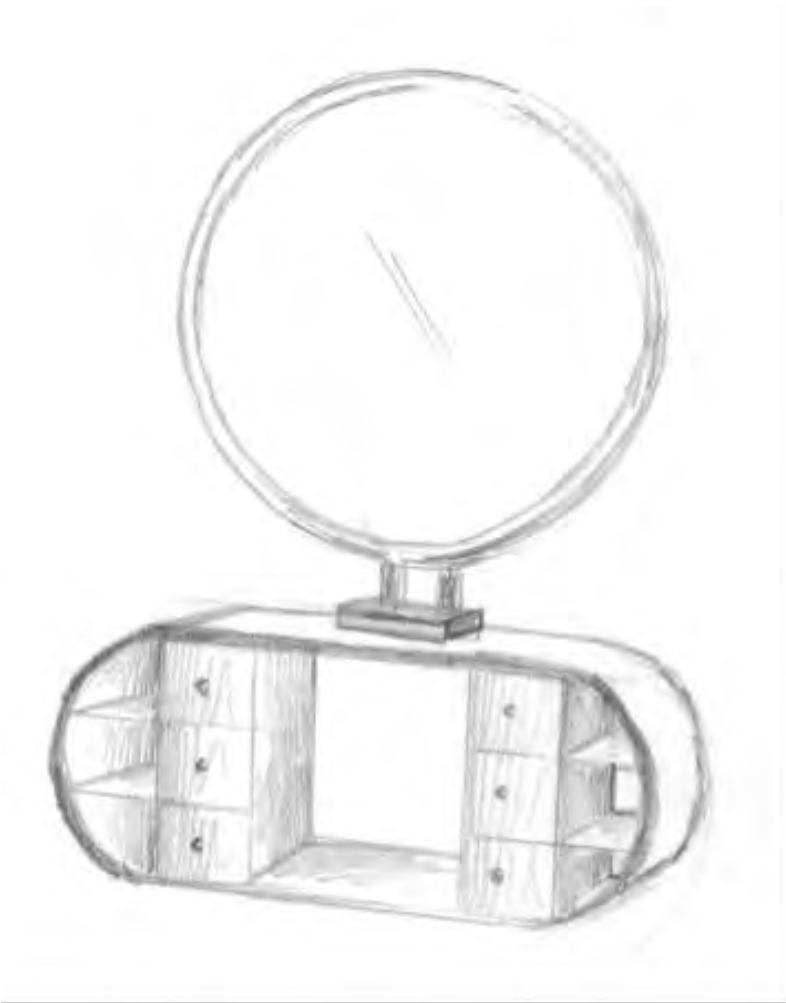
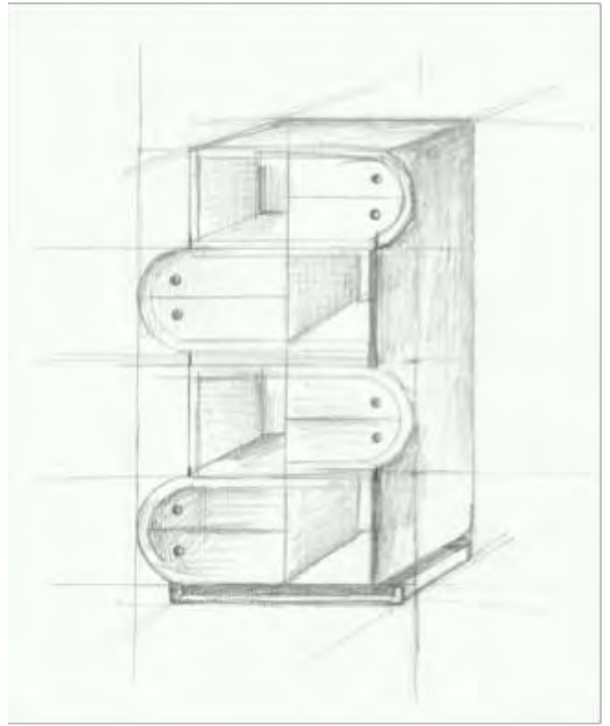
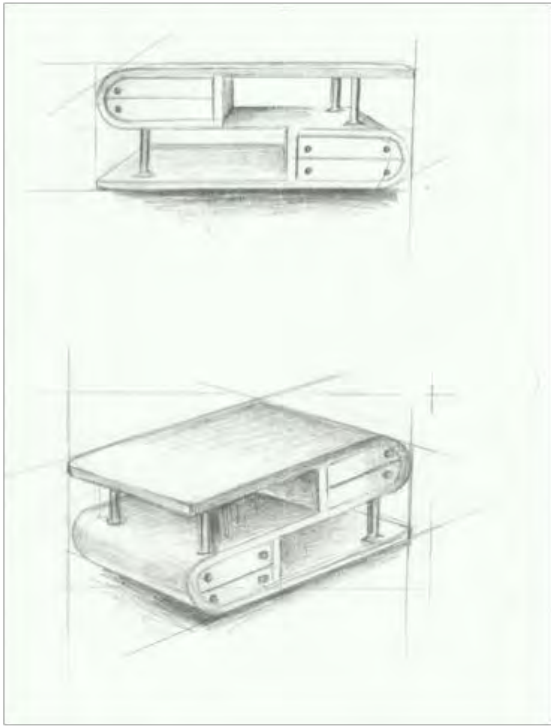
Σχεδιαστικές Προδιαγραφές

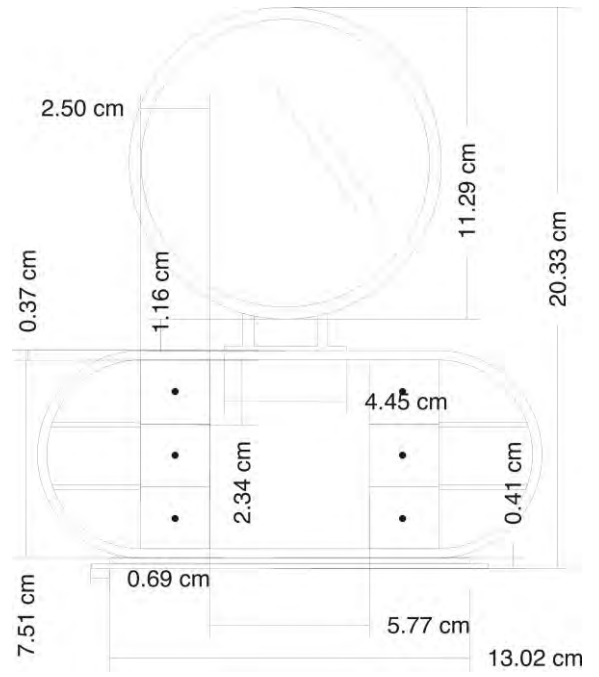
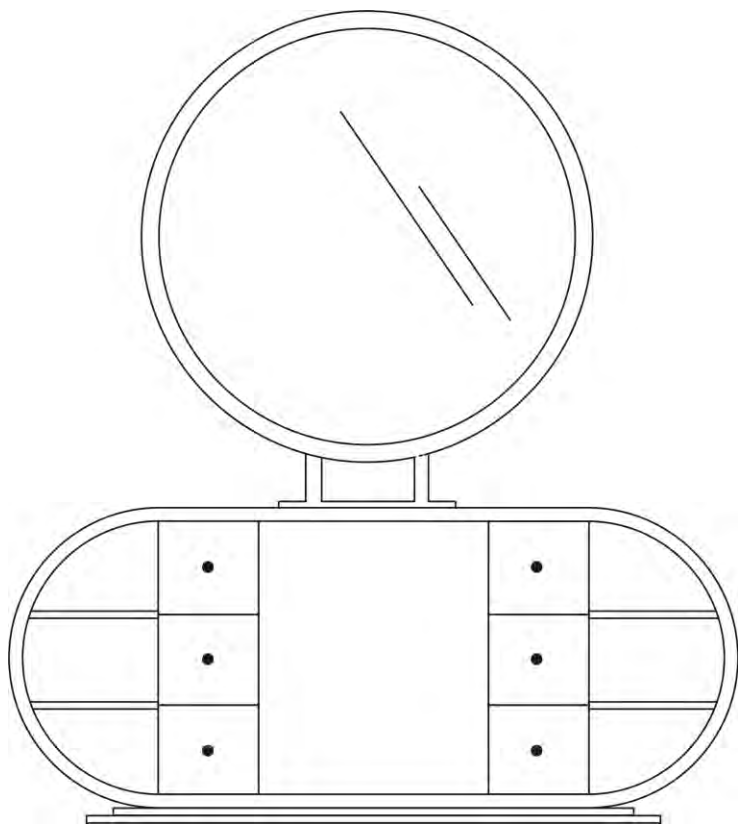
- Συμμετρία Λειτουργικότητα (αποθηκευτικός χώρος με τη χρήση συρταριών και ραφιών)
- Ακριβό ξύλο καρυδιάς
- Απλές γεωμετρικές γραμμές και φόρμες
- Ασυνήθιστα υλικά (Εξωτικά και σπάνια ξύλα, μάρμαρο, δέρμα, καρχαριών και ζέβρας, αλουμίνιο, ανοξείδωτο χάλυβα, νέα πλαστικά, βακελίτης, ebony, amboyna, violetwood, και ebony του Massar και ελεφαντόδοντο)
- Μεγάλο μέγεθος
- Σταθερότητα
- Παλ χρώματα (μπλε, cream, κίτρινα, σκούρο κόκκινα, πράσινα, μπλε και ροζ ανακατεύεται με ασημί, μαύρο και χρώμιο.)
- Λουστραρισμένα έπιπλα (αίσθηση πολυτέλειας και ακριβού υλικού)
- Θέματα και μοτίβα (Φύλλωμα, Στυλιζαρισμένα ζώα, Σιρίτια, ηλιοβασιλέματα, Chevron, zigurat-σχήματα)
- Αιχμηρές και οδοντωτές ακμές

- Αιγυπτιακά διακοσμητικά στοιχεία (πυραμιδωτό σχήμα, χρήση ακτίνων ηλίου και παρόμοια χρώματα)
- Γεωμετρικές καμπύλες, χρήση καμπύλων σχήματος S και χρήση κύκλων (καμπύλες με αυστηρή γεωμετρία, στοχεύουν να δώσουν κίνηση και αεροδυναμισμό)
- Κομψότητα και λιτότητα με σύγχρονο και εκλεκτικό ύφος (αποπνέουν δυναμισμό, πολυτέλεια, ύφος χλιδής και κοσμοπολίτικου τρόπου ζωής)
- Στοιχεία ρυθμού (κατακόρυφες μορφές, αραιώματα και πυκνώματα)
- Αεροδυναμική και προοπτική εμφάνιση (αίσθηση της κίνησης με στοιχεία κυβισμού, γραμμές και φόρμες με σχήμα σταγόνας)
- Συνδυασμός μοντέρνου μινιμαλισμού με παραδοσιακά στοιχεία (κατάργηση των περιττών στοιχείων και εξάλειψη της ακαδημαϊκής σχεδίασης και κλασικιστικής βάσης)

Χρωματικές Παλέτες Art Ντεκό

Βιβλιογραφία

- architecture.about.com
- www.arthistoryguide.com
- abduzeedo.com
- quazen.com
- www.bikeexif.com
- twistedsifter.com
- www.decopix.com
- wikipedia.org
- desktoppub.about.com
- wid46arch.blogspot.com